

Uchwała Nr SO-7/0954/97/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 14 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Turek za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Anna Krzywińska

Członkowie: Renata Konowalek

Zofia Ligocka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Turek sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną z uwagą wyrażoną w pkt I.7 uzasadnienia

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Turek za 2022 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Turek Nr 24/2023 z dnia 28 marca 2023 roku w sprawie przekazania sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Turek za 2022 rok Radzie Gminy Turek i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu i przedłożone tutaj Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 30 marca 2023 roku.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
- prognozowane dochody budżetu w wysokości 63.382.533,97 zł, zrealizowano w kwocie 60.621.968,32 zł, co stanowi 95,64% planu, z tego: dochody bieżące – 59.096.758,02 zł, co stanowi 96,16% planu i dochody majątkowe – 1.525.210,30 zł, co stanowi 79,20%, planu

- planowane wydatki budżetu w wysokości 67.723.441,60 zł, zrealizowano w kwocie 60.378.087,44 zł, co stanowi 89,15% planu, z tego: wydatki bieżące – 52.896.124,12 zł stanowi 88,64% planu i wydatki majątkowe – 7.481.963,32 zł stanowi 92,95% planu.

Budżet roku 2022 zamknął się nadwyżką w kwocie 243.880,88 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 4.340.907,63 zł.

2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2022 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 6.200.633,90 zł, przy planowanej wielkości dodatniej wynoszącej 1.782.596,24 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242.
3. Przychody budżetu wyniosły 18.142.678,82 zł (z tego: nadwyżka z lat ubiegłych /§957/ w wysokości 14.704.313,11 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach /§ 905/ w kwocie 506.537,33 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych /§950/ w kwocie 2.931.828,38 zł natomiast rozchody budżetu wyniosły łącznie 849.774,14 zł (z tego w całości: rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

W sprawozdaniu Wójt omówił przychody i rozchody budżetu. Na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 2.082.054,24 zł, co stanowi 3,43% zrealizowanych dochodów budżetu.

4. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i wykonanie procentowe. W oddzielnych tabelach zaprezentowano wykonanie dochodów i wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wykonanie wydatków majątkowych, przychody i rozchody budżetu, dotacje udzielone z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych, realizację dochodów budżetu z tytułu opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wydatków budżetu na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także planowane i wykonane wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku.

W części opisowej dotyczącej dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania. W prezentacji dochodów przeanalizowano realizację dochodów podatkowych, z uwzględnieniem skutków wynikających z obniżenia stawek podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień. Opisano zaległości we wpływach z poszczególnych podatków i ich

wzrost lub spadek w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

W odniesieniu do wydatków budżetu, przedstawionych w części opisowej, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonania ważniejszych grup wydatków oraz wykonanych w roku budżetowym zadań gminy.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych jakie wystąpiły na koniec roku. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku do dnia 31 grudnia 2022 roku wynika, że w 2022 roku zaciągnięto zobowiązania w kwocie 3.124.577,55 zł. W sprawozdaniu wyjaśniono, iż zobowiązania zostały zaciągnięte na zadania, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym (str. 34-36 części opisowej sprawozdania).
6. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w budżecie poniesiono wydatki w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej :

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
700	70005	459	0	11 022,00	11 022,00
750	75023	460	0	29 000,00	28 600,00
855	85502	458	0	1 000,00	529,63

Wójt odniósł się w sprawozdaniu do wydatków poniesionych z tytułu odszkodowania § 4590 /Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych/ w rozdz. 70005 /Gospodarka gruntami i nieruchomościami/ (str. 15); jednakże nie odniósł się do wydatków z tytułu odsetek w § 4580 /Pozostałe odsetki/ w rozdz. 85502 /Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego/ oraz kar, odszkodowań i grzywien § 4600 /Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych/ w rozdz. 75023 /Urzędy gmin/.

7. Sprawozdanie zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, tzn. spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Na stronie 41-42 sprawozdania przedstawiono wykonanie wydatków na realizację zadań finansowych z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, jednakże sprawozdanie nie uwzględnia zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, do czego zobowiązuje przepis art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę.
8. Z analizy danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu (str. 25-30) wynika, iż

wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i zwrotami kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych i wpływami z dywidend oraz z wpływami z różnych dochodów wyniosły 2.039.862,03 zł, a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 3.177.736,46 zł. Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z odsetkami i kosztami postępowania egzekucyjnego były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Skład Orzekający ustalił, że Rada Gminy Turek podjęła uchwałę Nr XXXVIII/250/21 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy zauważyć, że zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2022 roku – 234.455,50 zł, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 237.206,70 zł i dotyczą naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 rok wraz z pochodnymi oraz zakupu usług pozostałych. W sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.).

9. Z informacji zawartej na stronie 6 części opisowej sprawozdania oraz tabeli obejmującej wydatki budżetu wynika, że wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w wysokości 63.134,03 zł. Dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zrealizowano w wysokości 85.238,38 zł. Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.):

„Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Ponadto w myśl art. 93 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 92 ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

10. W sprawozdaniu poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 14.498,10 zł oraz wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej wysokości 14.498,10 zł (załącznik nr 8 do sprawozdania).
 11. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż wpłaty na izby rolnicze /§2850/ wynosiły 3.664,40 zł, co stanowiło 1,90% wpływów z podatku rolnego, a stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że na koniec 2022 r. powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych wynoszące 381,70 zł.
- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie za wyjątkami wymienionymi w pkt III.
- III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły błędy klasyfikacyjne, rozbieżności, błędy rachunkowe m.in.:
- z załącznika nr 3 do sprawozdania wynika, że w rozdziale 60017 /Drogi wewnętrzne/ zrealizowano zadanie finansowane ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych pn. „Budowa i przebudowa dróg osiedlowych w m. Cisew”, które sklasyfikowano w § 6050 /Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych/ zamiast w § 6100 /Wydatki na zadania inwestycyjne realizowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych/;
 - na str. 17 części opisowej sprawozdania zawarto informację, że w ramach wydatków ponoszonych w rozdziale 75075 /Promocja jednostek samorządu terytorialnego/ „zakupiono kabinę pod prysznic dla Domu dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich- Stowarzyszenie Dajmy Szansę”. Skład Orzekający zwraca uwagę, że brak jest podstaw prawnych do

finansowania wydatków rzeczowych na rzecz stowarzyszeń. Gmina może udzielać dotacji stowarzyszeniom na zadania wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 poz. 571). Jednakże Skład Orzekający zauważa, że wśród wymienionych zadań w wyżej przywołanej ustawie, nie ma zadań które ukierunkowane są na promocję gminy;

- w załączniku nr 3 do sprawozdania z wykonania budżetu gminy Turek – w rozdziale 60016 /Drogi publiczne gminne/ § 6050 /Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych/ wykazano wykonanie wydatków w kwocie 1.205.578,27 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że realizacja wydatków stanowi kwotę 3.890.135,53 zł;

- w załączniku nr 8 do sprawozdania z wykonania budżetu – w podsumowaniu dochodów z wpływów z tyt. opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska błędnie wykazano kwotę wykonania – 13.276,30 zł, a winna być to kwota 14.498,10 zł. Ponadto w załączniku tym określono, że wydatki poniesiono w rozdz. 01010 (uchylony), a winien być to rozdział 01043/ Infrastruktura wodociągowa wsi/;

- na str. 16 części opisowej sprawozdania w rozdz. 71004 /Plany zagospodarowania przestrzennego/ planowane wydatki wykazano w kwocie 212.700,00 zł, a wykonane w kwocie 174.146,01 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że plan w w/w rozdz. wynosi 197.600,00 zł a wykonanie 174.119,28 zł;

- str. 21 części opisowej wskazano, że w rozdz. 85215 /Dodatki mieszkaniowe/, wypłacono w kwocie 5.991,10 zł, a ze sprawozdania Rb-28S wynika kwota 5.888,73 zł.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2022 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informację o aktywach trwałych w inwestycjach rozpoczętych przedstawiono w części opisowej sprawozdania (str. 37-39).

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Wójta Gminy Turek sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

/Anna Krzymińska/

Pouczenie: *Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium*

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.